XXXVII. évfolyam. Ára 10 fillér. Celldömölk, 1941. május 4. 18. szám.

Kemenesalja

Megjelenik minden vasárnap reggel
Előfizetési díj egész évre 5 P, fél évre 2.50 P, negyed é[illegible]

POLITIKAI LAP.
Felelős szerkesztő és kiadó: DINKGREVE NANDOR
Póstatakarékpénztari csekkszámla 44868.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Celldömölk, Kossuth Lajos-utca 14. szám
Hirdetés díja előre fizetendő.

Május...

Köszöntünk téged, te legszebb hónap. Neved oly lágy és csodás, hogy benne érezzük mindazt, ami a legszebb és legteljesebb. A te Napod csókjától kél igazán életre az erdő, mező. Ha néha hűvös vagy is, akkor is szép vagy. Olyan vagy, mint a szemérmes leány: sejtelmes és igézetes.

Ami eddig történt a Természetben, csak előkészítő volt a te fogadtatásodra, arra a nagy ünnepre, amelyet várva-vár minden élőlény, amelynél szebb nincs, amelynek jötte, forró vágyak és sejtések beteljesülése.

Amikor a te reggeledre ébredünk, egyszerre más a világ. Másként szól a dal erdőn, mezőn. Más a te napsugarad, más a te szellőd. És amikor leszáll az est, a pajkos szellő fogócskát játszik, amikor a fülemüle édesen zengi esti dalát... május van akkor, a hónapok legszebbje. Oh, maradhatnál te mindig itt! Simogathatnád arcunkat csodálatos sugaraddal.

Május!

Te vagy a hónapok királynője... A te csókodtól borúl virágba minden! Nem sajnálod édes csókodat a legszerényebb kis virágtól sem. Megtanítasz bennünket, hogy mi is szeressük valamennyit, mert

Bárhogy forduljon is a vi[illegible]
dogtalanabbak, vagy boldo[illegible]
a gyöngyvirág, a rózsa és [illegible] közt
legszebb — az orgona.

Ha semmink nem lenne is, akkor is lenne május és akkor is elénekelné szíve választottjának a legény, hogy: Szeretnék május éjszakáján, letépni minden orgonát.

Sz. P.

ELELMISZER — takarmány és terménykészletek igénybevétele

Az ország közellátásának biztosítása céljából az illetékes hatóságok olyan intézkedéseket tettek amelyek alkalmasak arra, hogy a tavalyi rossz év után még rendelkezésre álló

élelmiszer- és takarmány készleteket igazságosan és helyesen lehessen elosztani s ezzel a széles néprétegek megélhetésének mai szinvonalát fenntartani.

Ilyen intézkedéseket a közellátási miniszter már januárban tett. Akkoriban az egyik rendelet meghatározta, hogy mennyi

búzaőrleményt, száraz főzeléket, zsírt, szalonnát, hájat és tengerit

szabad a háztartásokban tartani és kimondotta a rendelet, hogy a megállapított készleteken felüli mennyiséget nyolc napon belül eladásra kell felajánlani. A másik rendelet

az ötven holdasnál nagyobb birtokosok mult évi terméséről

így összegyűjtött adatok alapján [illegible]
pítottak meg és bizonyos cikkek-[illegible]

Az ország
az utóbbi időben nem javult, hanem rosszabbodott. Ugyanis nagy hadsereget kell fegyverben tartani s az ország örvendetes delvidéki gyarapodásával kapcsolatban is felmerült annak a szükségessége, hogy a

készleteket számon tartsák és úgy használják fel, hogy abból minél több embernek legyen lehetőleg egyenlő megélhetése.

Éppen ezért a

Honvédség beszerző osztagai

ellenőrzik a készleteket és a megállapított fejadagokon felüli készleteket igénybe veszik. A fejadagokat úgy állapították meg, hogy azok az állatok eltartására és hizlalására szolgáló takarmány mennyiséget, a vetéshez szükséges magvak mennyiségét, a gazdasági cselédek konvencióját és a gazda, valamint a háztartáshoz tartozó személyek szükségletét az új termésig fedezik. Aki április végéig önként ajánlotta fel a készletét, felárat kapott érte. Hogy ez az intézkedés mennyire helyes volt, azt a kitűnő eredmény igazolja.

Bármennyire szükségesek is ezek az intézkedések és az egész nemzet érdekében bizonyos szigorúságot is jelentenek, senki sem felejtse el, hogy a készletek ellenőrzése és igény-

háborús rekvirálásokkal. A régi [illegible]
ban, amikor a nemzeti gondolat még nem hatotta át a [illegible]

embereket. Akkor még szembe állították egymással a különféle társadalmi osztályokat és külön földmíves népről, külön városi lakosságról, külön iparosságról, stb. beszéltek. Ennek a népet osztályokra tagozó önző felfogásnak volt a következménye az, hogy a gazdák sem érezték át teljes mértékben, hogy nem élhetnek külön életet és hazafias kötelességeik vannak.

Ma már minden gyermek tudja, hogy

a mostani átalakuló korszakban az egyik termelő nem érvényesülhet a másik rovására és a gazda ugyanolyan kevésné gondolhat csupán önmagára, mint akár a nemzet bármelyik más társadalmi rétege.

Ma mindnyájunk sorsa attól függ, hogy teljesítjük-e hazafias kötelességeinket, kötelességeink pedig nemcsak politikai és katonai, hanem gazdasági téren is vannak. A kötelességek legfőbbje most az, hogy igazságos elosztással, a hivatalos rendeletek megtartásával

elősegítsük a tervszerű gazdálkodást az új termésig és ezzel mindnyájunk érdekében megerősítsük a nemzetet.

Mert egységre van szükség a mai időkben, gazdasági és közellátási szempontból is. Ha nincs külön t e r m e l ő vagy külön f o g y [illegible]
érdek.

dalom bizonyára átérzi ezt s így minden remény megvan arra, hogy az ország közellátásának biztosítására szolgáló intézkedések — amelyeket a kormány ameddig csak lehetett, halasztott — teljes eredménnyel fognak záruini.

A MULT ÉVBEN
726.400 pengő forgalma volt a celldömölki Hangyának!

A celldömölki Hangya Szövetkezet a mult vasárnap délelőtt tartotta ezévi rendes közgyűlését a községháza tanácstermében a tagok élénk érdeklődése mellett. A Hiszekegy elmondása után Szabó Károly országgyűlési képviselő az elnöki megnyitó beszédben ismertette a mult év üzleteseményeit és megállapította, hogy a nehéz gazdasági viszonyok és árubeszerzési nehézségek ellenére is a szövetkezet 726 400 pengő forgalmat bonyolított le, ami körülbelül 20 százalékkal túlhaladja az 1939. évi forgalmat és 210 százalékkal az 1935. évi forgalmat, amióta ő és társai átvették a szövetkezet vezetését.

A múlt évi forgalom emelkedése annál is örvendetesebb, mert több magáncég is megkapta a cukor és só nagybani árusítását, így e cikkekből a forgalom csökkent, vagyis az emelkedés a detail forgalomra esett. Annak ellenére, hogy az ország területének gyarapodásával nagyon sok felvidéki és erdélyi szövetkezet bekapcsolódott a központi árúellátásba, mégis a celldömölki szövetkezet országos viszonylatban a 17. helyen áll a rangsorban, messze megelőzve sokkal nagyobb városok szövetkezeteit. A könyvesvevők száma 345-re rugott. A nehéz kereseti lehetőségek ellenére is folyósította a szövetkezet a mult évben is a szokásos vásárlási visszatérítéseket s ezen a címen 7259 pengőt utalt ki. A helybeli és vidéki egyesületek karácsonyi és egyéb segélyezésére 645 pengőt áldozott és gondot fordított a szövetkezeti alkalmazottak szociális támogatására is, amennyiben a régebbi, kipróbált alkalmazottakat az OTI nyugdíjbiztosítás mellett beléptette a Hangya alkalmazottakat nyugdíjintézetbe, mert meggyőződése szerint: jó munkát csak megelégedett munkástól lehet várni. A szövetkezet adók és illetékek címén 8857 pengőt

[illegible]

mai viszonyok, amikor a [illegible]

nem alkalmasak erre. Ellenben továbbra is azon lesz, hogy amint az árúbeszezési viszonyok javulnak (az en gros — üztetet is kifejlessze a szövetkezet és a kiskereskedőket is ellássa árúval. Hosszasan és részletesen kitért a lagutóbbi parlamenti beszéde után elhangzott [illegible]itótámadásokra s kijelentette, hogy ugy mint egyéb közéleti munkásságában, most is a közérdek vezette és a jövőben is azt fogja szemelőtt tartani.

A nagy helyeslésssel fogadott beszéd után Ihász Antal ügyvezető felolvasta a mult évi mérleg és üzleteredmény számla adatait, majd Porkoláb János dr. alelnök az igazgatóság, Fülöp József alelnök pedig a felügyelőbizottság jelentését terjesztette elő, ami után a gyűlés mind az igazgatóságnak, mind a felügyelőbizottságnak megadta a felmentvényt. A mérlegben kimutatott 1774.85 pengő tiszta nyereségből a gyűlés 890.30 pengőt az osztalékra, 100 pengőt a gróf Károlyi Sándor segélyalapra és 715.55 pengőt a tartalékalapra fordít. Az igazgatósági tagok közül Porkoláb János dr. és Kotz István mandátuma lejárt de őket üjból megválasztotta a gyűlés, míg a három megüresedett felügyelőbizottsági tisztség viselésére Baráth Lajos dr., Gréczi Ferenc és Koltai János választattak meg. Utána a gyűlés egyhangú lelkesedéssel tudomásul vette az elnöki bejelentést, hogy sem az igazgatósági, sem a felügyelő bizottsági tagok nem vesznek fel díjazást a szövetkezetben kifejtett munkásságukért. A gyűlés Szabó Károly zárószavaival ért véget.

Hétfőtől kezdve életbe lép az új vasuti menetrend!

A MÁV igazgatósága hétfő hajnaltól kezdve új nyári menetrendet léptetett életbe, amely azonban még nem végleges, mert az új menetrendkönyv kiadásáig, körülbelül junius közepéig még néhány vonatpár beállítására van kilátás. Az új menetrendnek van több hibája, így hétfőtől kezdve Celldömölkről Szombathelyre elmarad a nagyfontosságu reggel 6 órai diákvonat, viszont Győr—Buda [illegible] vonatpárral.

hétfőtől kezdődő új menetrend celldömölki viszonylatban a következő:

Szombathelyre indul: 4.33, 11.38 (gyors), 17.08, 20.58 (Árpád), 23.00.

Szombathelyről érkezik: 0.04, 6.26 (Árpád), 6.42, 14.22, 19.06 (gyors).

Győrbe indul: 0.34, 14.37, 19.10 (gyors).

Győrből érkezik: 4.17, 8.16, 11.53 (gyors).

Székesfehérvárra indul: 4.30, 6.28 (Árpád), 14.30.

Székesfehérvárról érkezik: 7.23, 16.58, 20.57 (Árpád).

Pápára indul: 6.30.

Pápáról érkezik: 14.24.

Zalaegerszegre indul: 5.05, 6.51 (fürdő), 14.40, 20.28.

Zalaegerszegről érkezik: 6.50, 16.30, 22.45 (fürdő).

Sopronba indul: 4.00, 8.20, 17.10.

Sopronból érkezik: 6.47, 14.19, 18.50.

Szellemi és katonai fegyverek

A visszacsatolt országrészek iskolahálózatának és művelődési intézményeinek bekapcsolása az ország szervezetébe, komoly kormányzati feladat. A felvidéki és kárpátaljai szervezési munkálatok dicséretreméltó gyorsasággal, de egyben mély alapozással folytak le s immár befejezésükhöz közelednek. Az erdélyi és és keleti országrészeken azonban még igen sok nehézséggel kell megküzdenünk, aminek legtöbb oka abban található meg, hogy az épületek vandál elhagyatottságban kerültek birtokunkba, felszerelésük avult volt és még ebben az állapotában is kifosztott. Nagyon helyesen jár el azonban a kormány, hogy a hadsereg modern felszerelése mellett nem feledkeztek meg a kulturális felfegyverzésről sem. Bizonyos, hogy a mai generációnak igen nagy terhet kell vállalnia. Jelentékeny anyagi áldozatot követel az államtól, az, hogy a visszacsatolt országrészeken az ezer éves magyar kultúrához méltó, magas, a környező államok szintjéből kiemelkedő kulturnivót biztosítson. A magyar nemzet ezer év óta mindig két fegyverrel harcolt. Karddal és a szellemi fölény fegyvereivel. Nem kerülhet országunk olyan helyzetbe, hogy akár egyik, akár másik fegyverét kiejtse a kezéből. Ezért vesszük teljes megnyugvással tudomásul Bárdossy László miniszterelnök bemutatkozó beszédének azt a részét, amelyben széles mederben tárgyalta az ország közoktatásügyének nagyivelésű szolgálatát. Sajnos a visszacsatolt országrészeken rengeteg tennivalónk van. Most kerül sor a helyi körülmények alapos mérlegelésével az iskolák jellegének (állami, községi, felekezeti) és a középfoku iskolatipusok arányos megoszlásának megállapítására, valamint a tudományos és művészeti célokat szolgáló intézmények szervezetének végleges rendezésére. Ilyen intézmények: az Erdélyi Magyar Tudományos Intézet, az Erdélyi Muzeum, a Székely Muzeum, a Teleki-könyvtár, a Kolozsvári

pozását is meg fogjuk indítani. E munkálatokkal párhuzamosan folyik már, a most visszacsatolt délvidéki területeken is a szervezés előkészítése. Bárdossy László miniszterelnök beszédéből kicsendült az a bizakodó akkord, hogy mindezt a munkatöbbletet fennakadás nélkül el tudjuk végezni a kulturális élet minden ágazatában. A magyar kulturszinvonal emelkedettségét mísem igazolja jobban, mint az, hogy az 1935 ben megindított népiskola építési akció során létesített 2500 tanterem és tanítói lakás után ujabban ismét 500 épületegységet emeltünk fel, s egyben megkezdtük a visszacsatolt országrészeken is a nagyobbszámú iskola építésének előkészítését. A közeli napokban kerül kibocsátásra az elmult esztendőben megvalósított 8 osztályos elemi népiskola tantervének kibocsátása. Ezáltal megtörténik a falusi és városi iskolatípusok szétválasztása. A jövő tanévben a fővárosban már mindenütt s ezenkívül még 5770 népiskolában fog megindulni a 7-ik és 8-ik osztályu elemi népiskolai oktatás. Ezzel elérjük azt, hogy népiskoláinknak körülbelül 80 százalékban bevezeljük a 8 osztályos oktatást. Nagymértékben helyeseljük a kormány ilyenirányú iskolapolitikáját, amellyel azt a célt kívánja szolgálni, hogy széles magyar néprétegeket emeljen minél magasabbra az ismeretek és a kulturnivó tekintetében. Tévedés volna azt hinni, hogy a magyar népoktatás megelégszik azzal, hogy csupán ismeretanyagban nyujtson többet, amely bármennyire kívánatos és üdvös nemzeti cél, de nem tudjuk eléggé hangsúlyozni, hogy főként nevelési kérdést látunk abban, hogy ifjúságunkkal időben is többet foglalkozzunk az elkövetkezendő magyar korszakokban. Igy fogunk az egész nemzet számára, semmiféle harcban ki nem csorbuló fegyvert biztosítani. Ez a kultura fegyvere, amely, ha párosultan

magyar fegyverekkel, elmondhatjuk: Magyarország számára [illegible]ágol, magas élelszinvo-

KEMENESALJA mosószappan kiskereskedői

A főszolgabírói hivatal előterjesztése alapján Horváth Kálmán dr. alispán a celldömölki járás területére mosószappan árusítására a kövdtkező kiskereskedőket jelölte ki:

Celldömölk: Bóta László, Gaál Gyula, Hangya Szövetkezet, Hangya-fiók, Horváth Béla, Kebelei Ferenc, Kiss István, Molnár Mihály, Nagy Béla, Németh Boriska, Riszt Lajos, Sass István, Szabó Imréné, Szabó Lajos.

Jánosháza: Hangya Szövetkezet Fetsch Alajos, Keresztes Sándorné, Sámson Lajos, Vencel Jánosné, Tauber Engelbert, Gyarmati Sándor, Gömbös Kálmán, Sik Sándor és Szalai János.

Alsóság: Horváth Antal, özv. Balogh Imréné, Rosta Sándor, Somfalvi István, Hangya Szövetkezet, özv. Mester Gergelyné.

Izsákfa: Gersey István és Vadászy László.

Ostffyasszonyfa: Hangya Szövetkezet, Hahgya-fiók, Mersits Sándor.

Csönge: Hangya Szövetkezet, Nagy János és Szabó Sándor.

Köcsk: Hangya Szövetkezet és özv. Vajda Imréné.

Kemeneskápolna: Horváth József.

Magyargencs: Hangya Szövetkezet, Gömbös Józsefné, Kovács Jenő és özv. Fördcz Jánosné.

Kemeneshőgyész: Hangya Szövetkezet, Nagy Mária, és Horváth József.

Nemeskeresztúr: Hangya Szövetkezet, és Szabó Vince.

Karakó: Császár Ferenc és Horváth Sándor.

Keléd: Uradalmi bolt és Soponyai József.

Kemenesmagasi: vitéz Böröndy József és Hangya Szövetkezet.

Szergény: Dózsa Lajos.

Vönök: Hangya Szövetkezet, Baráth Ferenc, Szabó Sándor, Kurányi Kálmán és Boda Zoltán.

Kemenesszentmárton: Tiborcz József.

Mersevát: Bazsó Antalné, Lendvay Pál és Maráczi Ferenc.

Kissomlyó: Csabai Ignác, Király Karolina, özv. Szabady Ferencné.

Duka: Ágoston József, özv. Vér Józsefné és özv. Stangli Györgyné.

Borgáta: Szalay Dezső.

Boba: Móritz Zsigmondné, Erdődi Géza, Horváth Antal, és Páli István.

Nemeskopos: özv. Csönge Gyuláné.

Kemenespálfa: Sárközi Márton.

Egyházaskeszi: Hangya Szövetkezet, Nagy Gyula, Biró Béla és Csér József.

Kemenesszentpéter: Hangya Szövetkezet, Kövi László, Egyházi Ferenc és Szabados Vince.

Várkesző: özv. Bertha Mennyhértné és Keszei József.

Pördesi Lajos és Sasdi Lajos.

Mesteri: özv. Kecáth Lajosné, Pintér Dezső és Mesterházy Mária.

Tokorcs: Németh Sándor.

Sömjénmihályfa: Hangya Szövetkezet, Kérecz Istvánné, Tóth Lajos és Németh Sándor.

Pápóc: Kálmán Árpád, özv. Csiszár Jánosné, Kovács Ferencné és Császár Ferenc.

Kenyeri: Nemes Sándorné, Hangya Szövetkezet és Dávid Ernőné.

Rábakecskéd: Hangya Szövetkezet, Nyák Pál és Tengölics István.

Celldömölk új plébánosa: DR. NEMES VAZUL főiskolai tanár

A celldömölki róm. kat. egyházközség képviselőtestülete április 29-én, kedden este tartott rendkívüli közgyűlését a kéthéttel ezelőtt elhunyt egyházi elnöke, Horváth Károly dr. m. kir. kormánytőtanácsos, esperes plébános emlékének szentelte. A gyűlésen jelen volt Jándi Bernardin dömölki apát és a képviselőtestület minden tagja. Macher Emmánuel dr. ideiglenes egyházi elnök felkérésére Halász Gyula állomásfőnök, az egyházközség világi elnöke nagyhatású emlékbeszédben méltatta az elhunyt Horváth Károly dr. egyházi, közéleti és társadalmi működését, érdemeit, ragyogó képességeit és közel két évtizedes munkásságának azokat az alkotásait, amelyek a kiválók között is kiváló, rajongásig szeretett lelkipásztor, a legjobb ember és jóbarát nevét felejthetetlenné teszik.

A mély megindultsággal fogadott beszéd után Jándi Bernardin apát közölte a képviselőtestülettel, hogy Kelemen Krizosztom pannonhalmi főapát intézkedésére Horváth Károly dr. örökét június 1-én Nemes Vazul dr. főiskolai tanár veszi át véglegesen, mint plébános, kinek egyénisége, képességei és eddigi munkássága garancia arra, hogy híveinek szeretetén át az egyházközség vezetését nagynevű elődje szellemében folytassa. A bejelentés után az egyházközség gyűlése az új lelkipásztort tárva-tálag üdvözölte és biztosította bizalmáról.

Celldömölk véglegesen kinevezett plébánosa, Nemes Vazul dr. a magyar bencésrend középiskolai tanárképző intézetének egyik legkiválóbb tanára. — 1906 október hó 30-án Pápán született, a rendbe öltözött 1924 augusztus 6-án, majd 1932 június 19-én áldozópappá szentelték. Egyébként a bölcselet doktora, a leventék lelkésze, a tóthegyi iskola hitoktatója, az AE egyházmegyei tanácsának tagja, a görög nyelvészet és irodalom tanára. Nyolc év óta tanít a bencés tanárképzőn, a hét elején azonban szabadságra ment, hogy június 1-én pihent erővel vehesse át a celldömölki plébánia sok munkát adó és nagy körültekintést igénylő vezetését.

Krisztus nélkül...

Írta: KISKŐPEGZI.

A természet mostoha lett,
A tavaszban tél dereng...
Ez az Isten büntetése,
Mert rosszak az emberek!

A földtekén bombazápor,
Villámcsapás mennydörög,
A föld szíve nagyot dobban,
Föllázad rá minden rög...

Boldogtalan egész világ,
Démon ül a lelkeken!...
Ármány, pokol felülkerült,
Győzött a szereteten...

A józan ész már nem úra
A megvadult világnak,
Erdő, mező temető lett,
Minden élőt kivágnak!

A Megváltó Krisztus nélkül
Akarnak új világot,
[illegible]
A krisztusi világot!...

Isten képét, az emberben
Várbe, sárba tapossák,
Nincs ma testvér, se jóbarát,
Széttépik az őshazát!

Szárnyszegetten így porbahull
Az isteni igazság,
Krisztus nélkül nem vívhat ki
Békességet a világ.

HIREK

Lelkészértekezlet. A kemenesaljai evangélikus lelkészegyesület szerdán délelőtt Molitorisz János esperes elnöklete mellett értekezletet tartott Celldömölkön.

Tanári átbelyezés. A vallás és közoktatásügyi miniszter Simon József polgári iskolai tanárt Celldömölkről Győrbe a II. számú polgári iskolához helyezte. Simon József tíz éven át tanított Celldömölkön s ezen idő alatt úgyis mint kiváló pedagogus, úgyis mint tapintatos, kellemes modorú nriember sok tisztelőt és jóbarát szerzett magának. Távozása érzékenyen érinti mind az iskola tanári karát, mindpedig a növendékeit.

Új állomásfőnök Jánosházán. A MÁV igazgatósága Mihályka István intéző, állomásfőnököt Jánosházáról a Budapest—Déli üzletvezetőség számosztályához helyezte át. Mihályka Kálmán főintéző lett, aki eddig a szombathelyi üzletvezetőség kereskedelmi és forgalmi osztályán teljesített szolgálatot.

Tiszti értekezlet. A celldömölki járás jegyzői kara pénteken délelőtt Hetthéssy Jenő dr. főszolgabiró elnöklete mellett értekezletet tartott Celldömölkön a községháza tanácstermében. Az értekezlet, amelyen jelen volt Döbrössy László járási gazdasági felügyelő is, az aktuális ügyeket tárgyalta le.

Értesítés!

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget hogy Celldömölkön, a gróf Tisza István utca 14. szám alatt levő

ruhafestő és vegytisztító

üzememet május 1-ével a

Szentháromság-tér 7 szám

alá helyeztem át. — Kérem a n. é. közönség további szíves pártfogását, hazafias tisztelettel:

BORSOS SÁNDOR

kelmefestő és vegytisztító mester

Vend mezőgazdasági munkások szerveződtetése. A Vasmegyei Gazdasági Egyesület elnöksége felhívja a tagok figyelmét arra, hogy a kezdődő mezőgazdasági munkáknál ne feledkezzenek el a visszatért vend vidékről és a vend mezőgazdasági munkásokat foglalkoztassák minél nagyobb számban. Hangsúlyozza az elnökség, hogy a vend munkásság mennyire megbizható, kitűnő munkaerő és szívesen is jönnek a vasi gazdakhoz dolgozni. A vármegyei gazdasági felügyelőség rendelkezésükre áll a gazdáknak a közvetítésben.

Agyonütötte a majusfa. Megdöbbentő halálos szerencsétlenség történt csütörtökön hajnalban Nagysitke község utcáján. Ugyanis a sitkei leventék megelőzően elhatározták, hogy a közkedvelt oktatójuk, Ludván János ev. tanító lakása elé május 1-én egy hatalmas és szépen feldisztített májusfát állítanak fel. A közel 20 méter magas fát a leventék teljesen csendben már bele is állították a tanító háza előtt megásott árokba s ekkor az egyik fiú, a 18 éves Boda Sándor kiment jó messzire az utközepére, hogy onnan irányítsa társait a fa mikénti állására. A lyuk partján maradt társai azonban a nehéz fát nem tudták egyensulyban tartani, s így az kidőlt egyenesen az utközepén tartózkodó Boda Sándor felé, akinnk még annyi ideje sem maradt, hogy félre ugorhasson s így a fa óriási erővel pont a feje tetejére zuhant. A szerencsétlen fiatal legény koponyaalapi törést szenvedett s néhány perc multva meghalt.

A hónaposvásár állatforgalma. Csütörtökön a celldömölki hónaposvásárra felhajtottak összesen 1504 darab állatot. Ebből tehén volt 255, üsző 126, ökör 249, tinó 136, borju 10, bika 6, ló 122 és sertés 600. A forgalom nagyon tartott árak mellett igen csekély volt s mindössze csak 316 darab állat cserélt gazdát. Ebből szarvasmarha volt 173, Ló 12 db. Igen magasak voltak az árak a sertéspiacon, ahol még a 3—4 hetes malac is elpirult, 40—45 pengőt kértek érte.

Egy keményfa hálószoba butor eladó. Cím a kiadóban.

Hirdessen lapunkban!

Háborús érdekességek:

A most ni háború sok olyan kérdést vetett fel, amiről azelőtt nem hallottunk, vagy ilyenekkel eem fog találkoztunk. Ilyenek a távolságok, — tengeren, szárazföldön. A németek elfoglaltak Hollandiát, Belgiumot és Nyugat—Franciaországot. Ezzel olyan közel kerültek Angliához, hogy például Calaistól az angol Doverig csak 30 kilométer lett a távolság, Lehavrétól Southamtonig, amit a németek már szétdombáztak, a távolság 160 kilométer. Cherbourgtól ez a távolság már csak 120 kilométer, Bresttől Plymouthig 240 kilométer. Ez tette lehetővé a németeknek, hogy a megszállott területek partjairól könnyűszerrel átröpülnek és összebombázzák az angol városokat. A német Helgolandtól London 640 kilométer, Lincoln 600 kilométer, az angolok feltett hadikikötője, Firth of forth 800 kilométer, Scpa Flow 920 kilométer és végül a Shetland szigetek 930 kilométer. Viszont az ugyancsak megszállt norvégiai Stavangertől, az egyik német legnagyobb hadirepülőtábortól már csak 400 kilométer.

Ezek mind olyan kis távolságok, amit a mai fejlett repülőtechnika mellett 10 perc—másfél óra közötti könnyűszerrel berepülnek, bombáikat ledobhatják, sőt a megszállt francia partoktól Dovert messzehordó agyukkal már nem egyszer lőtték a németek.

A németek legújabb típusu négymotoros repülőgépei hatezer kilométeres útat tudnak megtenni — anélkül, hogy üzemanyagot vennének fel. Ezeket az új típusu gépeket már harcbavetették és az Amerikából elindított hadiszeres hajók között máris nagy pusztítást végeztek.

*

Sokat beszélnek világszerte arról is, hogy Japán és Amerika esetleg háborúba keverednek. Ennek a lehetősége azóta valószínű, hogy Japán belépett a hármasszövetségbe. Laikus emberek előtt ez csak annyit jelent, mintha mondjuk Spanyolország—Portugália hadbalépne. — Tudniillik ezek az országok szomszédok. Viszont nem így van Japán és Amerika. Itt a tengeri távolságok igen nagyok, azért a két világrész között a háborúviselés is majdnem lehetetlenség.

Az Egyesült Államok haderejének, hadihajóinak nagy része kénytelen igénybe venni a Panama-csatornát, mareneig innen csak az Amerika birtokaba levő Fülöpszigetekre 17.800 kilométer a távolság, ettől a japán szigetvilág még 1500 kilométer, tehát összesen 19.300 kilométert kell megtenni, ha Japánba háborút óhajt viselni. Mivel pedig Japán sem nézné összetett kézzel az amerikai felvonulást, igen valószínű, hogy az amerikai hadihajók úgy [illegible] ellen felvonult orosz hajóhad, mikor annak vallási fenekére küldték a japánok, fogságukba esett maga Rosdensvensky tengernagy is.

Ennek ismeretében már másként látjuk azt a bizonyos amerikai fenyegetést, amit Japánnak küldözgetnek Amerikából.

*

Ha az afrikai hadszinteret vizsgáljuk, itt is szembetűnnek a távolságok. Angliától Londontól Egyiptomig majdnem 6000 kilométert kell megtenni. Az egyiptomi Alexandriatól Athénig csak ezer kilométer az út, a német repülőknek csak kb. másfélszeres utat kell megtenni, hogy bombázzák a legfeltettebb angol kikötővárost.

Alexandriatól az olasz Bengazi, amit nemrégen az angolok elfoglaltak, de azóta kiüzték őket, a távolság tengeri úton, szárazföldön egyaránt 680 kilométer az út, Bengazitól kereken 1000 kilométer. Bengazitól Malta, amit az többi időben ismét sokat bombáznak az olaszok és a németek, már csak 650 kilométer, tehát csak egyórai út gépen. Kréta szigete, ahova az angol—görög egyesült erők visszavonultak, Bengazitól csak 540 kilométer, szintén egyórai út repülőgépen. Az olaszok és németek könnyű-zerrel bombázhatják. A görög partoktól, ahol ma a németek állnak, Kréta szigete csupán 120 kilométer.

*

Az angol világbirodalom egyes részei közti távolság is óriási. Pél dául Angliától Melbourneig, Ausztrália fővárosáig a mostani hajósebességek mellett is 41 nap szükséges abban az esetben, ha afrikai Jóreménység fokán at hajóznak, szóval ha Afrikat megkerülik. Ha ellenben igénybe veszik a földközitengeri utat, athajóznak a Szuezi csatornán, a Vörös tengeren, a távolság már csak 34 nap.

Londontól Indiába Afrika megkerülésével 34 nap, a Szuezi-csatornán keresztül már csak 22 nap. Érthető, hogy London miért félti annyira Gibraltart, a Szuezi csatornát és Adent, mert felti egyiptomi és közelkeleti pozicióját.

Londontól Braziliába, az ott levő szigetekre 13 napi út szükséges, — Londontól Kanadáig 7 napi hajóút kell. Ha pedig London elakar jutni kinai birtokaira, Afrika megkerülésével 52 napig hajózhat. Ha Ujzelandig akar eljutni Afrika megkerülésével 46, a Szuezi csatornán keresztül 39 napra van szükség.

Ezeket az óriási távolságokat ismerve, látjuk, hogy Anglia a világbirodalmát milyen körülmények közöttt tudja megvédelmezni a mai világháborúban. Szinte lehetetlennek látszik, hogy ekkora birodalmat a mostani bonyodalmas, a technika minden legmodernebb vívmányával felszerelt német és olasz hadseregekkel szemben — megvédelmezni tudja.

Csukonyi József

Vasutasok figyelmébe. Közöljük az érdekeltekkel, hogy az igazgatóság által a MÁV. alkalmazottaknak és [illegible] 60 fillér értékű pótszelvényt a szertár egyelőre csak ajkai szénben szolgáltathatja ki.

Celldömölk

Ujtelepén 2 szobás, kertes, adómentes, szépfekvésű, új

családiház

eladó. Cím a kiadóba.

Idénymunkások kötelező baleset-biztositása. Felhívja az elöljáróság azoknak a gazdáknak figyelmét, akik idénymunkásokat (sommas munkásokat, vagy nyári cselédeket) alkalmaznak, a sommásmunkásokat a gazdasági éves cselédekhez hasonlóan az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézetnél baleset esetére biztositani kötelesek. Ezért a sommas munkásokat a munkajuk tényleges megkezdésétől számitott 15 napon belül a községi elöljáróságnál bejelenteni tartozunk. A bejelentéskor a munkásszerződést is fel kell mutatni és az évi 2 pengő hozzájárulási dijat szabályszerűen befizetni. A fenti kötelezettséget elmulasztó munkaadó a [illegible] kárért teljes felelősséggel tartozik

Vasutas áthelyezések. A MÁV. igazgatósága Celldömölkről a következő áthelyezéseket foganositotta: Kendor József főtisztet Zalaövőre [illegible] segédmunkásnak, Csizmazia Lajos [illegible] járót Nagyváradra, Pozsonyi Pál állomásfelvigyázójelöltet Bucsu-szentlászlóra, Horváth Sándor [illegible] felvigyazójelöltet Vasvárra, Gear Andre állomáselőjárót Bobára, Budai János állomásfelvigyázójelöltet Gutorfoldre, Nagy Sándor—állomásfelvigyazójelöltet Ákfalvára, Ihász Zoltán állomásfelvigyazójelöltet Zalaszentiván—Kisfaludpusztára, Simon Ferenc órabéres vonatfékezőt pedig Nagyváradra. — Az igazgatóság Geres József tisztet Pápárol Celldömölkre helyezte át.

Pénzügyőri áthelyezés. A szombathelyi m. kir. pénzügyigazgatóság Csóka Béla I. osztályu pénzügyőrségi vigyázót Szombathelyről Celldömölkre helyezte át szolgálattételre.

Cselédváltozások bejelentése. Felhívja a elöljáróság a gazdasági éves cselédek munkaadóit, hogy az április 1-én történt cselédváltozásokat és cselédfelfogadásokat a községi elöljáróságnál azonnal jelentsék be. Az esteleg ujonnan felfogadott cselédek után a balesetbiztositási hozzájárulási dijat a bejelentéssel egyidőben be kell fizetni.

A Pesti Tőzsde új száma részletesen beszámol a P. K. jubiláris közgyüléseről, az értéktőzsdei helyzetről, a legújabb iparvállalati mérlegekről, várhato osztalékokról, új tranzakciókról, az új erdélyi nyaralási lehetőségek-ről, a legújabb építkezésekről, a Kereskedelmi Bank vidéki tranzakcióiról stb.

A hadsereg szeme. A most duló világháború egyik legérdekesebb fegyvernemét: a légi felderítőket találóan a hadsereg szemének lehetne nevezni. A légi felderítők bonyolult és sokoldalú munkáját mutatja be rendkívül érdekes, képekkel illusztrált riportban Tolnai Világlapja legújabb szama. Honvedeink dicsőséges délvidéki bevonulásáról, a három fronton harcoló olasz katonákról és egy páncélerőd megsemmisitéséről ugyancsak képes [illegible] A szerkesztő és kiadó [illegible] »Élet a Bácskában«. Hogyan őrizhetjük meg hatalságunkat c. cikkek tarthatnak nagy érdeklődésre számot. A szokásos érdekes rovatok, számos kitünő novella és cikk egészíti ki a közel száz fényképet közlő népszerű, képeslapot. Tolnai Világlapjának egy szama 20 fillérbe kerül.

Készült
DINKGREVE NÁNDOR
könyvnyomdájában, Celldömölkön

SPORT

CVSE — JAC 4:1 (2:1)

Bobáig vonattal, onnan pedig lovaszekereken ment at a »bajnokcsapat« Jánoshazara, ahol szépszámú közönség előtt, de sáros és mélytalaju pályán biztosan győzött a még sokkal kevesebb rutinnal rendelkező JAC csapata ellen. A mérkőzés első félidejét a honi csapat élénk támadásai vezették be, ennek megfelelően [illegible] Lendvay II. varatlanul vezetéshez is juttatja Jánosházát. Utána azonban mindjobban kidomborodik a CVSE nagyobb tudása és állóképessége, így aztán a 22. percben Tőke éles lövessel egyenlít, majd a 30. percben ugyanő vezetéshez is juttatja a celleket. A második félidőben már végleg a CVSE volt a kezdeményező, a helyi csapat csak a minden dicséretet megérdemlő lelkesedésével tartotta fenn magát. Már a 3. percben Hende újabb gólt szerez közelről, majd a 16. percben Szombathelyi beállítja a végeredményt. Utána a CVSE nem erőltette magát, inkább csak az eredmény tartására törekedett.

A CVSE csatársora ezuttal sem sokat ért, annál többet mutatott Tőke, Bácskai és Simon, míg a JAC bol Kajtár, Fekete, Kováts és Lendvay. A pápai Király elég türhetően vezette le a mérkőzest.

Egyéb eredmények: Haladás III. —SzFC II. 4-3 (2:2).

A bajnokság állása:

1.	CVSE	13	11	2	—	43: 8	24
2.	Move ZSE	14	11	2	1	50:16	24
3.	SzFC II.	11	5	[illegible]	4	27:15	12
4.	Kőszegi SE	11	5	[illegible]	4	26:22	12
5.	Haladás III.	14	4	[illegible]	7	28:26	11
6.	Perutz II.	13	4	[illegible]	7	24:35	10
7.	JAC	11	4	2	7	19:42	10
8.	ZLE	11	2	1	8	18:38	5
9.	Kinizsi II.	11	1	2	8	9:41	[illegible]

Mai műsor:

CVSE-Move ZSE rangadó Celldömölkön

Két tiszta ponttal és 8 góllal vezet a CVSE az évek óta ugyancsak örökös bajnokjelölt Move ZSE előtt, így a mai mérkőzés Celldömölkön még akkor is bajosan befolyásolná a celli csapat elsőségét, ha mutan veletlenül az egyik pont Zalaegerszegre kerülne. Ezt azonban nehezen hisszük, mert a CVSE végeredményben mind a tudásával, mind a rutinjával jóval is felette áll [illegible] előnyt jelent a rendes talaju és [illegible] mindent egybe vetve — nem lepődünk meg — 4—5 gólos vasutas győzelem esetén sem. A mérkőzést délután fél 5 órai kezdettel a pápai Matics vezeti.

Egyéb mérkőzések: SzFC II.—Jánosháza Szombathelyen és ZLE—Kinizsi II. Zalaegerszegen.

Hirdetéseket felveszünk!